

Sanelu ja tavujen kirjoittaminen eri väreillä

Avainsanat: alakoulu, alkuopetus, lukemisen ja kirjoittamisen tukeminen

Toteuttaja: Sanna-Mari Ollgren

Luokka-aste: 1. lk

Kesto: 20 min

Kokeilin kahdelle ekaluokan oppilaalle Johanna Mäki-Havulinnan vinkkiä, jossa sanoja kirjoitettaessa tavut kirjoitetaan eri väreillä. Testasin menetelmää 20 minuutin tukiopetuksessa.

Oppilaat innostuivat harjoituksesta, kun otimme käyttöön värit eri hahmoina ja loimme tehtävään pienen salapoliisielementin. Luennoitsija esitti, että **menetelmästä voisi olla apua niille, joille tavuviivat saattavat hankaloittaa tekstin lukemista**. Näin saattaa hyvin olla, mutta sen toteaminen vaatisi minulle useamman harjoittelukerran. Toisaalta tavuviivat auttavat joitain pysähtymään juuri tietyn tavun kohdalle. Visuaalisille oppilaille tämä saattaisi toimia hyvin. Tukiopetuksesta lähti kotiin kaksi iloista oppilasta, joten ajattelin käyttää tätä menetelmää draamalla höystettynä myöhemminkin.

Käytin menetelmää perinteisessä sanelussa, mutta oppilaat saivat kirjoittaa tussitauluille ja heillä oli käytössään erivärisiä kyniä. Kävimme esimerkin avulla yhdessä läpi, miten menetelmä toimii: milloin piti vaihtaa väriä. Sanelin aluksi perinteisesti sanan *ju-na*, ja oppilaiden piti kirjoittaa se. Tavutimme sanan ja kävimme yhdessä läpi, mikä oli ensimmäinen ja toinen tavu. Kirjoittaminen onnistui oppilailta hienosti. Seuraava sana *tam-mi* oli haastavampi, koska siitä löytyi kaksoiskonsonantti.

Menetelmään sopii draamallisuus, joten otin käyttöön neiti sinisen, herra punaisen ja vihreän koiran, joiden nimet piti selvittää tavuista. Ensimmäinen tavu olisi neiti sinisen nimi, toinen herra punaisen ja kolmas vihreän koiran. Käyttäisimme kirjoittamisessa näitä värejä tässä järjestyksessä. Sanoin oppilaille, että kyseessä on salapoliisitehtävä. Halusin, että oppilaat keskittyvät tarkasti kuulemaan koko tavun. Tavutimme yhdessä sanan *huo-men-na*. Yhdessä kuulostelimme jokaista tavua ja oppilaat kirjoittivat ne eri kynällä. Oppilaat olivat kirjoittaneet kaikki tavut erikseen, eli niistä ei muodostunut yhtenäistä sanaa. Selitin oppilaille, että neiti, herra ja koira muodostavat yhdessä salaisen tunnussanan, joten heidän nimensä tulisi yhdistää, minkä jälkeen koitimme uudelleen sanalla *he-vo-nen*, joka meni molemmilla oikein. Harjoittelimme tekniikkaa vielä muutamalla lisäsanelulla.

